

GESLAAGDE TRANSFORMATIE BOAZ-JACHINSCHOOL

Rust, Reinheid en Regelmaat als basis

Hoe transformeer je een prachtig rijksmonument dat functioneel, technisch en onderwijskundig verouderd is en daarnaast beter verbonden wordt met de later gerealiseerde uitbreiding? De basisschool Boaz-Jachin in Elspeet laat zien hoe het kan!

Vrijwillig bestuurder Arie Bakker van de Hervormde schoolvereniging op Gereformeerde Grondslag te Elspeet en wethouder onderwijs en financiën van de gemeente Nunspeet Leen van der Maas staan aan de basis van deze geslaagde transformatie van het rijksmonument. “In september opende de school de deuren weer

met eigenlijk alleen maar tevreden leerkrachten en kinderen,” vertelt Arie, “de donkere gangenschool met meerdere ingangen is getransformeerd tot een gebouw met een centrale entree en een prachtig licht middengebied, waar alles samenkomt. Normaal gesproken zou je de oudbouw gesloopt hebben, maar daar was natuurlijk geen sprake van ▶

“De lokalen liggen op de verdieping en hadden elk een eigen trapopgang die toegang gaf tot het eigen lokaal”

omdat het een rijksmonument is. Daar zijn we nu blij mee.” De Boaz-Jachinschool dateert uit 1954 en is ontworpen door architect A. van der Linden uit Elspeet. Sinds 2010 is het gebouw aangemerkt als rijksmonument. Volgens de Rijksdienst is de school *‘een toonbeeld van sociaalhistorische ontwikkelingen, waarbij naar oplossingen wordt gezocht om structuur en daarmee orde aan te brengen in het gebruik van de school en het schoolplein en het toezicht door leerkrachten te optimaliseren.’* Het is duidelijk dat het gebouw orde, rust en regelmaat moest uitstralen. En ook dat mocht wel aangepakt worden. Elspeet is één van de vier kernen in de gemeente Nunspeet. Het dorp telt drie scholen, waarbij de Da Costaschool een afsplitsing is van de Boaz-Jachinschool. Verder is er nog de Eben Haëzerschool. Elke school heeft een eigen achterban en voldoende leerlingen. De kinderopvang in het dorp bedient alle drie de scholen. “We hadden wel een kindcentrum willen vormen,” legt Leen uit, “maar de verschillende identiteiten lieten dat helaas niet toe. Jammer, maar tegelijkertijd kent iedereen elkaar in het dorp en zijn de afstanden klein; de scholen liggen op een steenworp afstand van elkaar en een te groot kindcentrum zou ook niet bij deze schaal passen.”

LICHT EN TRANSPARANT

Onno Damen en Doriene Bakker van ICSadviseurs hebben het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente Nunspeet begeleid. Leen: “De raad heeft het in 2017 vastgesteld en voor de uitvoering hebben we ca. 25 miljoen euro gereserveerd. Boaz-Jachin was het eerste project dat aan de beurt kwam.” Arie: “Vanuit het proces van het IHP hadden we goede ervaringen

met ICSadviseurs; zeker ook door de identiteitsgesprekken die ICSadviseurs met ons heeft gevoerd. Daardoor wisten ze goed waar we voor staan en wat onze uitdagingen waren. Daarom vonden wij als bouwheer het logisch dat ICSadviseurs het project ook verder zou begeleiden. Arjan Grootkarzijn schreef het programma van eisen om vervolgens de architect te selecteren en de bouw te begeleiden. “Maar dat programma van eisen paste op 1 A4,” vertelt Arjan, “het moest een licht en transparant gebouw worden, waarbij de oude school en de latere uitbreiding op een mooie manier verbonden zouden worden. En het binnenklimaat kon heel veel beter, want het was er donker, benauwd en in de zomer veel te warm.”

COMFORT CENTRAAL

Arjan: “Het was een meervoudige onderhandse aanbesteding, waarbij vooral lokale en regionale partijen voorrang kregen. Dat maakte dat iedereen super gemotiveerd was om er iets moois van te maken. Problemen werden ook gelijk aangepakt en opgelost, zonder te lange vergaderingen. Het project is in zeven maanden gerealiseerd en binnen budget en net voor de zomervakantie opgeleverd. Dat was een uitdaging, omdat we het monument echt tot het casco gestript hebben. Onderweg loop je tegen zaken aan die je niet voorzien had. Die hebben we met de aannemer vooral pragmatisch opgelost. Het binnenklimaat was dramatisch; het gebouw had een slechte ventilatie en werd in de zomer veel te warm. We hebben gekeken hoe we het gebouw op een slimme manier konden verduurzamen. Het gebouw was redelijk geïsoleerd en het dak was nog goed. We hebben economisch verantwoorde verlichting aangebracht, we koelen en verwarmen met lucht en

PROJECTINFORMATIE

Project

Transformatie basisschool Boaz-Jachin in Elspeet

Opdrachtgever

De gemeente Nunspeet

Architect

Gert Holdijk, Buro Holdijk Elspeet

IHP gemeente Nunspeet

ICSadviseurs

Projectmanagement

ICSadviseurs

Installatieadvies

PTAT Elspeet

Aannemer

Bleijenberg bouw & onderhoud Elspeet

Installatietechniek

Installatiebedrijf Spelt Elspeet

Inrichtingsconcept

Wuestman Harderwijk

BVO

1.600 m²

Stichtingskosten

€ 1,8 mio incl. btw

Ingebruikname

september 2020

we hebben een warmtepomp geplaatst. Het was voor de school vooral belangrijk om naar de exploitatie en het comfort te kijken.”

ONDERWIJSKUNDIG GEHEEL

Arjan: “De opgave was helder, maar tijdens het proces hadden we natuurlijk ook met de monumentencommissie te maken. De oude school was behalve technisch ook functioneel aan een grondige opknapping toe. De lokalen liggen op de verdieping en hadden elk een eigen trapopgang die toegang gaf tot het eigen lokaal. Klassen kwamen elkaar dus niet tegen. Dat was natuurlijk een obstakel voor de transformatie van het gebouw. Het was daardoor een school met vele ingangen en voor ouders was er geen centrale entree. Op de begane grond waren toiletten, de garderobe en kantoren voor de directie, de ib-er, de administratieve kracht en wat hokjes voor extra leeronderwijs. De uitbouw kende ook allemaal lokalen en grotere ruimten en er was geen logisch middengebied. Alles was dichtgemaakt en er was vanuit de

vlnr Arjan Grootkarzijn, Arie Bakker,
Leen van der Maas, Doriene Bakker, Onno Damen

verschillende ruimten ook geen zicht op wat er in de aula gebeurde. Om dat mogelijk te maken zijn twee nieuwe trappen gemaakt aan de uiteinden van de verdieping. Het was voor de monumentencommissie belangrijk om de uitbouw op een naadloze manier te koppelen. Het monument komt nu veel meer tot zijn recht, waarbij het ook een mooi onderwijskundig geheel is geworden.”

BAKKER PIET

“Er moest meer ruimte voor het onderwijs komen,” legt Arie verder uit, “we wilden beneden leergebieden maken met een diversiteit aan werkplekken en vooral een centrale ingang met een mooi hart. Het middengebied was een donkere gang, die verlengd is en waar een prachtige lichtstraat is aangebracht. De centrale weekopening vindt nu op de maandag in de centrale hal plaats, evenals de vieringen. Het middengebied kent verschillende ruimten, waaronder een leerplein, waaraan ook de nieuwe kamer van de directeur grenst. De school gebruikt het leerplein voor bij-

zondere inspiratielessen, voor Engels en begrijpend lezen, waarbij we ook een schoolbibliotheek hebben. De bovenbouw zit nog steeds in het monument en de onderbouw in de uitbouw, maar we kunnen nu meer met onderwijsassistenten omdat we de klassen makkelijker kunnen splitsen. De architect Gert Holdijk heeft samen met het team de uitgangspunten goed vertaald met een industriële look, die goed past bij het klassieke beeld van het monument. De inrichting zelf kent mooie pastelintinten, die aansluiten bij de dorpsgemeenschap en de hei en het bos van de Veluwe. De kinderen kwamen op het idee om belangrijke gebouwen uit het dorp op de wand te laten aanbrengen. Dat is de school, maar ook de winkel van bakker Piet. Het leerplein is volledig van glas en wordt in de wandelgangen al het aquarium genoemd. Op de glazen wanden zijn afbeeldingen aangebracht die met tekenen, plakken, lezen en schrijven te maken hebben.”

▶ Voor meer informatie surf u naar www.icsadviseurs.nl.